

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Projectoproep voor Brusselse gemeenten met betrekking tot de verfraaiing van openbare ruimtes

Inleiding

De openbare ruimte is de plek bij uitstek voor ontmoetingen, verkeer, gezellige momenten en het gemeenschapsleven. De kwaliteit ervan draagt rechtstreeks bij aan het welzijn van de bewoners, de aantrekkelijkheid van de wijken en het gevoel erbij te horen in de stad.

Toch kampen sommige openbare ruimtes vandaag de dag met een gebrek aan inrichting, een vergevorderde staat van verval of een tekort aan investeringen, wat een blijvende invloed heeft op de leefomgeving van de gebruikers.

Met deze projectoproep wil het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de gemeenten ondersteunen bij de omvorming en verfraaiing van openbare ruimtes om ze aangenamer, gastvrijer en aantrekkelijker te maken voor iedereen.

Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan projecten in wijken die als achtergesteld kunnen worden beschouwd, dat wil zeggen wijken waar een grotere behoefte bestaat aan een betere leefomgeving, meer gezelligheid en een opwaardering van de openbare ruimtes.

Pleinen, parken, straten en doorgangsgebieden, wachtruimtes of gemengde ruimtes: deze projectoproep heeft tot doel concrete en zichtbare ingrepen aan te moedigen die de aantrekkelijkheid van de wijken kunnen versterken en het dagelijkse leven van de bewoners duurzaam kunnen verbeteren.

Beschrijving van de inhoud van de projectoproep

De projecten waarop deze projectoproep betrekking heeft, zijn gericht op de verfraaiing en kwalitatieve verbetering van zones van de openbare ruimte die in slechte staat verkeren, verouderd zijn, onvoldoende zijn ingericht, weinig aantrekkelijk zijn of niet langer zijn afgestemd op het gebruik en de behoeften van de inwoners.

De ingrepen die in het kader van deze projectoproep worden ondersteund, moeten bijdragen aan een zichtbare en duurzame verbetering van de leefkwaliteit, de aantrekkelijkheid van de wijken en het gebruikscomfort van de openbare ruimtes voor alle gebruikers.

De openbare ruimtes waarop deze projectoproep betrekking heeft, kunnen onder meer een van de volgende vormen aannemen:

- openbare pleinen;
- parken en groene ruimtes;
- doorgangs-, verbindings- of voetgangersgebieden;
- gemengde ruimtes met een meervoudige bestemming;
- restruimtes of ruimtes die momenteel weinig worden benut;
- omgevingen van openbare voorzieningen of buurtcentra.

De projecten kunnen met name het volgende omvatten:

- de renovatie of herinrichting van bestaande openbare ruimtes;
- de aanleg van voorzieningen die de gezelligheid en het comfort van de locaties verbeteren;
- de installatie, vervanging of modernisering van straatmeubilair;
- beplanting of landschapsverbeteringen;
- de verbetering van de verlichting;
- de verbetering van de toegankelijkheid en de overzichtelijkheid van de ruimtes;
- de esthetische en functionele herinrichting van verwaarloosde of verloederde ruimtes.

De voorgestelde inrichtingen moeten ertoe bijdragen dat de openbare ruimte aangenamer, uitnodigender, gezelliger en aantrekkelijker wordt voor alle gebruikers, en tegelijkertijd een positieve betrokkenheid van de buurtbewoners bij de omgeving bevorderen.

Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan projecten die de levenskwaliteit verbeteren in dichtbevolkte wijken die te kampen hebben met sociaaleconomische kwetsbaarheden of een tekort aan openbare voorzieningen.

De met behulp van de subsidies gerealiseerde inrichtingen moeten uiterlijk op 30 juni 2029 voor het publiek toegankelijk zijn.

Toegelaten uitgaven:

Alle soorten verfraaiings- en inrichtingswerkzaamheden, met inbegrip van het plaatsen van straatmeubilair, het aanplanten van groen en het verbeteren van de verlichting.

Selectie- en evaluatiecriteria

De projecten worden beoordeeld op basis van de hierna volgende criteria. Voor elk criterium moet het dossier feitelijke gegevens bevatten aan de hand waarvan het bestuur de reikwijdte ervan kan beoordelen.

1. Relevantie van het project voor de beoogde doelstelling:

- Is het project duidelijk gericht op de verfraaiing van de openbare ruimte?
- Draagt het project bij aan het verbeteren van het imago en het gebruik van de ruimte?
- Voldoet het project aan een duidelijk geïdentificeerde lokale behoefte?

Score: /30

2. Naleving van de termijn, die is vastgesteld op 30 juni 2029

- Welke garantie kan de aanvrager bieden met betrekking tot de naleving van de termijn?
- Is er een voorlopige retroplanning opgesteld?
- Is er een risicoanalyse uitgevoerd voor de planning? Zijn er marges ingebouwd?

Score: /30

3. Verwacht effect op de leefomgeving van de bewoners en gebruikers

- Verbetert het project de gezelligheid, het comfort, de aantrekkelijkheid of de veiligheid van de openbare ruimte?
- Komt het project ten goede aan een aanzienlijk aantal gebruikers?

Score: /20

4. Inclusie

Houdt het project rekening met de verschillende inzichten met betrekking tot de toe-eigening en het uiteenlopende gebruik van de ruimte door een divers publiek (vrouwen, oudere personen, personen met een handicap of behorend tot etnische of genderminderheden)?

- Veiligheidsgevoel van vrouwen en genderminderheden, verlichting, zichtbaarheid
- Gedeeld toezicht
- Universele toegankelijkheid
- Voorzieningen zoals toiletten en drinkwaterpunten
- Speelstad

- Ouderschap
- Rust-, verzorgings- en ontmoetingsruimtes

Score: /20

Referenties voor de beoordeling van dit criterium:

- Draaiboek Publieke Ruimte in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:
[Draaiboek Publieke Ruimte in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - urban.brussels](#)
- Richting een inclusieve stad. Gendermainstreaming in de ruimtelijke planning
Diagnose van genderongelijkheden in het Brussels Gewest:
https://perspective.brussels/sites/default/files/documents/gender_mainstreaming_diagnose_short.pdf
- Gids Gendergelijkheid in de publieke ruimte van de FOD Binnenlandse Zaken:
https://www.besafe.be/sites/default/files/2022-07/gender_nl_0.pdf
- Gids over gender en openbare ruimte van de stad Parijs
[Genre et espace public - Ville de Paris](#)

5. Haalbaarheid en begroting

- - Is de ingediende begroting voldoende gedetailleerd, realistisch en in verhouding tot de omvang van het project?
- - Biedt het project een goede verhouding tussen de gedane investering en de verwachte voordelen voor de wijk?

Score: /20

6. Bonuscriterium

Projecten die betrekking hebben op openbare ruimtes in wijken die als achtergesteld worden beschouwd en die in de bijlage bij deze projectoproep zijn opgenomen, ontvangen **30 extra punten**.

De bij dit document gevoegde lijst met wijken die als achtergesteld worden beschouwd is opgesteld op basis van de volgende indicatoren:

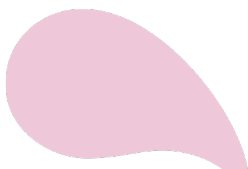
- Bevolkingsdichtheid;
- Totaalaantal 0- tot 17-jarigen;
- Aandeel van de bevolking dat een inkomen van het OCMW (leefloon of gelijkgesteld) ontvangt;
- Aandeel sociale woningen (aantal sociale woningen per 100 huishoudens).

Budgettaire en financiële bijzonderheden

De geselecteerde projecten worden voor 100% van het bedrag van de subsidiabele werkzaamheden gefinancierd.

De in aanmerking komende uitgaven in het kader van de subsidie zijn de uitgaven die daadwerkelijk door de gemeente zijn betaald aan de opdrachtnemer van de overheidsopdracht voor de in punt 2 bedoelde werkzaamheden.

Uitgaven die zijn gedaan vóór de kennisgeving van de selectie van het project aan de aanvrager komen niet in aanmerking voor de subsidie.

Indienen van de projecten

Een dossier moet worden samengesteld met behulp van het in de bijlage gevoegde formulier en moet de volgende elementen omvatten:

- Een volledige beschrijving van het inrichtingsproject;
- Een beschrijving van de behoeften die tot de keuze voor het project hebben geleid;
- Een gedetailleerde kostenraming voor de uitvoering van het project;
- De beschrijving van de garanties die de aanvrager kan bieden met betrekking tot de naleving van de tijdsvereisten, evenals, indien van toepassing, de voorlopige planning van de werken en/of de risicoanalyse met betrekking tot de planning;
- Een nota met betrekking tot het verwachte effect op de leefomgeving van de bewoners, inclusief het geschatte aantal gebruikers van de inrichting;
- Een nota met betrekking tot de verhouding tussen de gedane investering en de verwachte voordelen voor de wijk;
- Indien van toepassing, de vermelding dat de wijk behoort tot een van de wijken die als achtergesteld worden beschouwd (lijst in de bijlage);
- Alle aanvullende informatie die de aanvrager aan het bestuur wil verstrekken voor een goed begrip van zijn project

De subsidieaanvraag moet ter beraadslaging zijn voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente en moet zijn ondertekend door de burgemeester of bevoegde schepenen, en vervolgens medeondertekend door de gemeentesecretaris.

De projecten kunnen uitsluitend per mail worden ingediend via het adres plaatselijkebesturen@gob.brussels.

Subsidiabiliteit

De besturen van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen projecten indienen voor openbare ruimtes op hun grondgebied.

Ontvankelijkheidsvoorwaarden voor de projecten

Om ontvankelijk te zijn, moet het voorstel binnen de gestelde termijn worden ingediend en alle vereiste bijlagen bevatten.

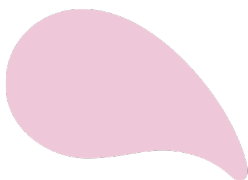
Projectvoorstellen moeten uitsluitend per e-mail naar het adres plaatselijkebesturen@gob.brussels worden gestuurd, samen met de vereiste bijlagen

uiterlijk op donderdag 1 oktober 2026 om middernacht.

Er wordt geen uitstel verleend, dit om elke aanvrager gelijke kansen te geven.

Aantal ingediende projecten

Aanvragers kunnen meerdere projecten indienen; in dat geval wordt gevraagd ze in afnemende volgorde van prioriteit te rangschikken.

Selectie van de projecten

Binnen de beschikbare begrotingsmiddelen worden de dossiers geanalyseerd door het bestuur aan de hand van de hierboven vermelde criteria. De eindbeslissing wordt genomen door de regering en/of de minister bevoegd voor plaatselijke besturen.

De gemeente wordt per brief op de hoogte gesteld of haar projecten al dan niet zijn geselecteerd, evenals van het bedrag dat voor haar is voorbehouden.

Evaluatie van de toegekende subsidie

Uiterlijk op 30 juni 2029 moet kunnen worden vastgesteld dat de met behulp van de subsidie gerealiseerde inrichting daadwerkelijk voor het publiek toegankelijk is.

Er moet een inhuldiging worden georganiseerd.

Vereffening

De subsidie wordt in één keer uitbetaald na voltooiing van de werken.

Het subsidiebedrag wordt berekend op basis van de bedragen die daadwerkelijk aan de opdrachtnemers van de overheidsopdracht(en) zijn betaald, waarbij het totale subsidiebedrag niet hoger mag zijn dan het bedrag dat bij de selectie van het project voor de aanvrager was voorbehouden.

Het resterende subsidiebedrag kan pas worden uitbetaald op voorwaarde dat de gerealiseerde inrichting voor het publiek toegankelijk is gemaakt (zie het hoofdstuk "Evaluatie van de toegekende subsidie").

De aanvrager bezorgt het bestuur de factuur en/of de laatste voortgangsstaat van de werken, evenals alle bewijzen van betalingen die in het kader van het project zijn gedaan. Na onderzoek van de verantwoordingsstukken deelt het bestuur de aanvrager het bedrag mee dat hem toekomt. De aanvrager bezorgt het bestuur vervolgens een schuldvordering.

Vereisten inzake communicatie

Tijdens de werkzaamheden moet er in de buurt van de bouwplaats verplicht een bord worden geplaatst waarop de financiële bijdrage van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt vermeld.

Contact

Voor bijkomende informatie over deze projectoproep kan u terecht bij Françoise Beirens, fbeirens@gob.brussels.

